

26 Ιουνίου, 1992

[ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Διστός]

KYROS MANUFACTURING LTD.,

Εφεσζόντες,

v.

ΚΑΙΤΗΣ ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΥ,

Εφεσζβλήτης.

(Έφεση δς' Υπομνήματος Αρ. 281).

- Τεματισμός Απασχόλησης — Ράπτρια σε εργοστάσιο ραψίματος κουρτινών και άλλων ειδών προίκιας απολύθηκε από τον εργοδότη της διότι είχε προβεί σε απευθείας διευθέτηση με πελάτη που αγόρασε κουρτίνες από τον εργοδότη και έρανε η ίδια μέρος των κουρτινών αυτών, γνωρίζοντας ότι οι εργοδότες είχαν δώσει στον πελάτη προσφορά για το ράψιμό τους που ο πελάτης είχε απορρίψει σαν πολύ ψηλή, και χρησιμοποιήσει για το ράψιμο υλικά που "αφαίρεσε" από την αποθήκη των εργοδοτών χωρίς να γίνει αντιληπτή — Κρίθηκε ότι αποτελούσε διαγωγή που δικαιολογούσε την χωρίς προειδοποίηση απόλυση της εργαζόμενης. 5 10
- Τεματισμός απασχόλησης λόγω διαγωγής του εργοδοτούμενου που καθιστά αυτόν υποκείμενο σε απόλυση χωρίς προειδοποίηση — Κατά πόσο ο εργοδοτούμενος χάνει τόσο το δικαίωμα του σε αποζημίωση όσο και το δικαίωμα του σε προειδοποίηση — Άρθρο 5(ε) και (στ) του περί Τεματισμού Απασχόλησεως Νόμου, 1967 (N 24/67) και άρθρο 11 της Σύμβασης περί Τεματισμού Απασχόλησεως, 1982 (που κυρώθηκε με τον Ν. 45/85) — Το άρθρο 11 της Σύμβασης δεν προσθέτει οτιδήποτε στα δικαιώματα του εργοδοτούμενου που προβλέπονται από το άρθρο 5 του Ν. 24/67. 15
- Έφεση με υπόμνημα — Εύρημα του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών ότι "η φύση του παραπτώματος της αιτήτριας δεν είναι από εκείνες που θα εθεωρείτο παράλογο να απαιτηθεί από τους εργοδότες να την απασχολούν, αφού προηγουμένα της έδιδαν λογική περίοδο προειδοποίησης" (αναφορικά με το άρθρο 11 της Σύμβασης περί Τεματισμού Απασχόλησεως του 1982, N 45/85) - Κατά πόσο υπόκειται στον έλεγχο του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε έφεση με υπόμνημα. 20 25
- Η εφεσίβλητη εργοδοτείτο από την εφεσεύουσα σαν ράπτρια για 5 1/2 χρόνια στο εργοστάσιο της ραψίματος κουρτινών και άλλων ειδών προίκιας. Η εφεσίβλητη ήταν θυγατρική εταιρεία της εταιρείας Κύρος Χρυσάνθου Λτδ που ασχολείται με το εμπόριο κουρ- 30

5 τίνων και άλλων ειδών προίκας. Στις 17.1.91 η εφεσείουσα τεμά-
 10 τισε την απασχόληση της εφεσίβλητης άμεσα και χωρίς οποιαδή-
 15 ποτε προειδοποίηση, διότι η εφεσίβλητη είχε προβεί σε απευθείας
 20 διευθέτηση με πελάτη που είχε αγοράσει κουρτίνες από την μητρι-
 25 κή εταιρεία της εφεσείουσας και είχε ράψει η ίδια μέρος των κουρ-
 30 τίνων αυτών, γνωρίζοντας ότι οι εργοδότες είχαν δώσει στον πε-
 35 λάτη προσφορά για το ράψιμό τους την οποία ο πελάτης είχε
 απορρίψει σαν πολύ ψηλή, και είχε χρησιμοποιήσει για το ράψιμο
 των κουρτίνων υλικά που είχε "αφαιρέσει" από την αποθήκη της
 εφεσείουσας χωρίς να γίνει αντιληπτή. Το Δικαστήριο Εργατικών
 Διαφορών δέχθηκε ότι η διαγωγή αυτή της εφεσίβλητης δικαιολο-
 γούσε την άμεση και χωρίς προειδοποίηση απόλυσή της δυνάμει
 του άρθρου 5 (ε) του περί Τεματισμού Απασχόλησεως Νόμου,
 1967 (Ν 24/67), αλλά προέβη επίσης στο εύρημα ότι "η φύση του
 παραπτώματος της αιτήτριας δεν είναι από εκείνες που θα εθεω-
 ρείτο παράλογο να απαιτηθεί από τους εργοδότες να συνεχίσουν
 να την απασχολούν, αφού προηγουμένα της έδιδαν λογική περιό-
 δο προειδοποίησης" και επιδίκασε, σαν αποτέλεσμα, στην εφεσί-
 βλητη ποσό ΛΚ198 σαν αποζημιώσεις αντί προειδοποίησης σύμ-
 φωνα με το άρθρο 11 της Σύμβασης περί Τεματισμού
 Απασχόλησεως του 1982 (που κυρώθηκε με τον Ν 45/85). Η εφε-
 σείουσα ισχυρίστηκε ότι λανθασμένα το πρωτόδικο Δικαστήριο
 έκρινε ότι είχε εφαρμογή το άρθρο 11 της Σύμβασης, εφόσον είχε
 κρίνει ότι η απόλυση χωρίς προειδοποίηση εδικαιολογείτο δυνά-
 μει του άρθρου 5(ε) του Νόμου 24/67. Η εφεσίβλητη ισχυρίστηκε
 μεταξύ άλλων, ότι το εύρημα του πρωτόδικου Δικαστηρίου σχετι-
 κά με το λογικό ή μη της συνέχισης της απασχόλησης της εφεσί-
 βλητης κατά την διάρκεια της περιόδου προειδοποίησης, ήταν εύ-
 ρημα γεγονόςτος και σαν τέτοιο εξέφευγε του ελέγχου του
 Ανωτάτου Δικαστηρίου στη διαδικασία έφεσης με υπόμνημα.

Αποφασίσθηκε ότι:

35 (α) Θέματα που αφορούν την ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου πάνω στα γεγονότα, όπως ήταν η παρούσα περίπτωση, είναι θέματα αποκλειστικά νομικής φύσης και μπορούν σαν απο-
 τέλεσμα να αποτελέσουν το αντικείμενο έφεσης με υπόμνημα.

40 (β) Παρά την διαφορετική λεκτική τους διατύπωση, η σύγκριση του άρθρου 5 (ε) και (στ) του περί Τεματισμού Απασχόλησεως Νόμου, 1967 (Ν 24/67) και του άρθρου 11 της Σύμβασης περί Τεματισμού Απασχόλησεως, 1982 (που κυρώθηκε με τον Νόμο 45/
 45 85) οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ουσιαστικά εκφράζουν το ίδιο νόημα και καθορίζουν τα ίδια κριτήρια. Διαγωγή εργοδοτούμενου η οποία, αντικειμενικά κρίνόμενη, δικαιολογεί την άμεση και χωρίς προειδοποίηση απόλυσή του, μέσα στην έννοια του άρθρου 5 (ε) του Νόμου 24/67, και καθιστά σαφές ότι η σχέση εργοδότη και εργοδοτούμενου δεν μπορεί εύλογα να αναμένεται να συνεχι-
 50 στεί, δεν μπορεί λογικά να αξιολογηθεί ότι δεν ενέχει σοβαρό πα-
 ράπτωμα τέτοιας φύσης που θα ήταν παράλογο να απαιτηθεί από τον εργοδότη να συνεχίσει να απασχολεί τον εργοδοτούμενο

αυτόν κατά την περίοδο της προειδοποίησης, μέσα στην έννοια του άρθρου 11 της Σύμβασης. Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών δεν μπορούσε από τη μια να άρχει ότι η άμεση και χωρίς προειδοποίηση απόλυση της εφεσίβλητης είναι ολογείτο δυνάμει του άρθρου 5 (ε) του Νόμου 24/67 και από την άλλη να επιδικάζει αποζημίωση αντί προειδοποίησης δυνάμει του άρθρου 11 της Σύμβασης. 5

Η έφεση επιτράπη χωρίς έξοδα.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Alouet Clothing Manufacturers Ltd v. Athanasiou (1988) 1 C.L.R. 626. 10

Re Hadjicostas (1984) 1 C.L.R. 513.

Styllanides v. Paschalidou (1985) 1 C.L.R. 49.

Prousi v. Redundant Employees Fund (1988) 1 C.L.R. 363.

KEM (Taxi) Limited v. Tryphonos (1969) 1 C.L.R. 52. 15

Έφεση δι' υπομνήματος.

Έφεση δι' υπομνήματος από τον Δικαστή του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών (Κ. Καλλή) αναφορικά με την απόφασή του στην υπόθεση αρ. 90/91 που δόθηκε στις 25 Οκτωβρίου, 1991 με την οποία η αξίωση της αιτήτριας - εφεσίβλητης για καταβολή αποζημιώσεων από τους εργοδότες της απορρίφθηκε και η αξίωσή της για πληρωμή ημερομισθίων αντί προειδοποίησης επέτυχε. 20

Α. Παπαμιχαήλ, για τους εφεσείοντες.

Αρ. Γεωργίου, για την εφεσίβλητη. 25

Cur. adv. vult.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Ι. Πογιατζής.

ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ: Ο Προεδρεύσας του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών που εξέδωσε την εκκαλούμενη απόφαση ημερομηνίας 25 Οκτωβρίου 1991, εναντίον των εφε- 30

σειόντων στην Αίτηση της εφεσίβλητης αρ. 90/91, υπέβαλε για γνωμοδότηση στο Ανώτατο Δικαστήριο το ακόλουθο "σύνθετο", όπως το χαρακτήρισε, Ερώτημα:

5 "Σωστά ερμηνεύσαμε τις πρόνοιες του άρθρου 5(ε) και (στ)(ι) και (ιι) του περί Τερματισμού Απασχολήσεως Νόμου, σε συνάρτηση με τις πρόνοιες του Κυρωτικού Νόμου 45/85; Άλλως πώς: Με βάση το εύρημα μας, 10 ότι το παράπτωμα της αιτήτριας δεν ήταν τέτοιας σοβαρής μορφής που να την αποστερήσει του δικαιώματος να λάβει λογική περίοδο προειδοποίησης, σωστά αποφασίσαμε να της επιδικάσουμε 4 εβδομάδων ημερομίσθια ως αποζημιώσεις; Δηλαδή, λάθος κρίναμε ότι οι 15 πρόνοιες του Κυρωτικού της Σύμβασης περί Τερματισμού Απασχολήσεως του 1982 Νόμου 45/85, υπερισχύουν εκείνων του εσωτερικού Νόμου 24/67-90;"

Το ιστορικό της υπόθεσης έχει ως εξής:

20 Η εταιρεία KYROS MANUFACTURING LTD, είναι θυγατρική εταιρεία της ΚΥΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ ΛΤΔ. Συστάθηκε με αποκλειστικό σκοπό το ράψιμο κουρτινών και άλλων ειδών προίκας που πελάτες αγοράζουν από τη μητρική εταιρεία. Η εφεσίβλητη εργοδοτήθηκε από την KYROS MANUFACTURING LTD (στη συνέχεια θα αναφέρεται ως "οι εργοδότες"), ως ράπτρια τον Ιούνιο του 25 1985 και συνέχισε να εργάζεται μέχρι τις 17 Ιανουαρίου 1991, όταν οι εργοδότες επέδωσαν σ' αυτή επιστολή τους ταυτόσημης ημερομηνίας, με την οποία τερμάτισαν την απασχόληση της άμεσα και χωρίς οποιαδήποτε προειδοποίηση.

30 Η εφεσίβλητη προσέφυγε στο Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών. Καταχώρησε την αίτηση αρ. 90/91 με την οποία ζητούσε από τους εφεσείοντες την ακόλουθη θεραπεία:

35 "(α) Διεκδίκηση αποζημιώσεων για αδικαιολόγητο τερματισμό απασχόλησης, σύμφωνα με το άρθρο 3(1) του περί Τερματισμού Απασχολήσεως Νόμου 24/67-90.

(β) Πληρωμή ημερομισθίων αντί προειδοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 9(1)(στ), όπως έχει τροποποιηθεί, του ίδιου Νόμου."

Οι εργοδότες ισχυρίστηκαν ότι ο άμεσος και χωρίς προειδοποίηση τερματισμός της απασχόλησης της εφεσίβλητης ήταν δικαιολογημένος και απώλεσε, ως εκ τούτου, το δικαίωμα της σε οποιαδήποτε αποζημίωση. Ισχυρίστηκαν ότι εφαρμόζονται οι πρόνοιες των παραγράφων (ε) και (στ)(ι) του άρθρου 5 των περί Τερματισμού Απασχόλησεως Νόμων του 1967 έως 1990. Παρουσίασαν επί του προκειμένου μαρτυρία που ικανοποίησε το πρωτόδικο Δικαστήριο ότι η εφεσίβλητη είχε προβεί σε απ' ευθείας διευθέτηση με πελάτη που αγόρασε κουρτίνες από τους εργοδότες και έραψε ή ίδια μέρος των κουρτινών αυτών, γνωρίζοντας ότι οι εργοδότες είχαν δώσει στον πελάτη προσφορά για το ράψιμο τους την οποία ο πελάτης απέρριψε ως πολύ υψηλή. Χρησιμοποίησε δε για το ράψιμο των κουρτινών υλικά που "αφαίρεσε" από την αποθήκη των εργοδοτών χωρίς να γίνει αντιληπτή.

Η εφεσίβλητη ισχυρίστηκε ότι η πράξη της ήταν μια μεμονωμένη πράξη που στερείτο σοβαρότητας εν όψει του γεγονότος ότι είχε επιδείξει καλή διαγωγή στα 51/2 χρόνια της απασχόλησής της και ότι ο πελάτης είχε, εν πάση περιπτώσει, αποφασίσει να μην αναθέσει το ράψιμο εκείνων των κουρτινών στους εργοδότες της τους οποίους η ίδια δεν ανταγωνίστηκε με την πράξη της αφού δεν είχε χρεώσει τον πελάτη του οποίου η σύζυγος ήταν φίλη της. Εισηγήθηκε, ως εκ τούτου, ότι η πράξη της δεν συνιστά διαγωγή που να δικαιολογεί τερματισμό της απασχόλησής της χωρίς προειδοποίηση με επακόλουθο τη στέρηση του δικαιώματός της σε αποζημιώσεις.

Το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών δέχτηκε τους ισχυρισμούς των εργοδοτών και απέρριψε εκείνους της εφεσίβλητης. Είπε επίσης επί του προκειμένου ότι θεωρεί την επίδικη απόφαση των εργοδοτών να τερματίσουν την απασχόληση της ως απόφαση που θα λάμβανε ένας συνेतός μέσος εργοδότης. Έκρινε, ως εκ τούτου, ότι η άμεση

και χωρίς προειδοποίηση απόλυση της εφεσίβλητης ήταν δικαιολογημένη και ότι συντρέχουν οι λόγοι των παραγράφων (ε) και (στ)(ι) του άρθρου 5. Εύλογα θα μπορούσε να λεχθεί ότι με τα πιο πάνω ευρήματα και συμπεράσματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου, η τύχη της απαίτησης της εφεσίβλητης εναντίον των εργοδοτών είχε ήδη κριθεί. Παρόλα αυτά, το πρωτόδικο Δικαστήριο προχώρησε σε περαιτέρω εξέταση της απαίτησης της εφεσίβλητης υπό το φως του άρθρου 11 της Σύμβασης περί του Τερματισμού της Απασχολήσεως του 1982, η οποία κυρώθηκε με το Νόμο αρ. 45/85 και κατέληξε στα συμπεράσματα που περιέχονται στο πιο κάτω απόσπασμα της απόφασής του:

15 "Όμως αν η νομοθετική ρύθμιση παρέμενε εκείνη που αναφέρεται στο Νόμο 24/67, τότε οι εργοδότες εκτός από την υποχρέωση να καταβάλουν αποζημιώσεις, θα απαλλάσσονταν και από την υποχρέωση σε καταβολή ημερομισθίων αντί προειδοποίησης. Στην κρίνόμενη περίπτωση οι ίδιοι οι εργοδότες παραδέχθηκαν ότι η αιτήτρια ήταν μια πάρα πολύ καλή υπάλληλος. Δεν απέρριψαν τον ισχυρισμό της ότι συνέβαλε στο να "ψωνίσει" ο κ. Στεφάνου τις κουρτίνες του σπιτιού του από την ΚΥΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ. Ούτε και αμφισβήτησαν τις στενές φιλικές σχέσεις της αιτήτριας με τη σύζυγο του πελάτη.

25 Λέμε όλα αυτά γιατί θα αναφερθούμε στο Νόμο 45/85 που είναι κυρωτικός της σύμβασης περί τερματισμού απασχολήσεως του 1982. Ο μεταγενέστερος και, εν πάση περιπτώσει, επικρατέστερος του 24/67 αυτός Νόμος στο άρθρο 11 προβλέπει πως: Εργαζόμενος του οποίου η απασχόληση πρόκειται να τερματισθεί δικαιούται σε λογική περίοδο προειδοποίησης ή αντ' αυτής σε αποζημιώσεις εκτός εάν είναι ένοχος σοβαρού παραπτώματος τέτοιας φύσης που θα ήταν παράλογο να απαιτηθεί από τον εργοδότη να συνεχίσει να απασχολή τον εργζόμενο αυτό κατά την περίοδο της προειδοποίησης. (Η υπογράμμιση δική μας).

Υπό το φως της πιο πάνω ρύθμισης εκτιμούμε πως η φύση του παραπτώματος της αιτήτριας δεν είναι απ'

εκείνες που θα εθεωρείτο παράλογο να απαιτηθεί από τους εργοδότες να συνεχίζουν να την απασχολούν, αφού προηγουμένα της έδιδαν λογικήν περίοδο προειδοποίησης. Και η αιτήτρια στους εργοδότες εργάσθηκε 5 1/2 χρόνια. Ως λογική περίοδο προειδοποίησης θεωρούμε πως θα έπρεπε να της δώσουν 4 εβδομάδες ή αντιπροειδοποίησης να της καταβάλουν 4 εβδομάδων ημερομίσθια πριν τον τερματισμό. Η αιτήτρια ελάμβανε £49.47 εβδομαδιαίως.

Έχοντας όλα τα πιο πάνω στο νου και υπό το φως των προνοιών του Νόμου 24/67-90 και εκείνων του Κυρωτικού της σύμβασης περί τερματισμού απασχόλησης Νόμου 45/85 και ειδικώτερα το άρθρο 11 αποφασίζουμε:

(α) Η αξίωση της αιτήτριας για καταβολή αποζημιώσεων από τους εργοδότες απορρίπτεται. 15

(β) Η αξίωση της όμως για πληρωμή ημερομισθίων αντί προειδοποίησης επιτυγχάνει. Οι εργοδότες να καταβάλουν στην αιτήτρια £198 που αποτελούν το σύνολο των ημερομισθίων της για 4 εβδομάδες προειδοποίησης, που λογικά θα έπρεπε να της δοθεί. 20

Υπό τις περιστάσεις, όμως, δεν εκδίδεται διαταγή για έξοδα."

Με γραπτή αίτησή τους στον Πρωτοκολλητή ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 1991, κάτω από τον Κανόνα 17(1)* των Δικονομικών Κανόνων** (Παράρτημα συνημμένο 25

---

* 17(1) Διάδικος επιθυμίων να εφεσιβάλει απόφαση του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών δι' υπομνήματος δυνάμει του άρθρου 12 (2)(γ) του περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών Νόμου του 1967, δέον όπως, εντός 21 ημερών από της τοιαύτης αποφάσεως, υποβάλει έγγραφον αίτησιν τω Πρωτοκολλητή, εκθέτων άμα και τα νομικά σημεία εφ' ων στηρίζει την έφεσίν του.

** Ενώ οι περί Διαιτητικού Δικαστηρίου Κανονισμοί του 1968 έχουν καταργηθεί με το άρθρο 7 του Νόμου αρ. 5/73, οι Δικονομικοί Κανόνες ως ενσωματωμένοι στο Παράρτημα εξακολουθούν να ισχύουν ως αποτέλεσμα της πρώτης επιφύλαξης του εν λόγω άρθρου.

5 στους περί Διαιτητικού Δικαστηρίου Κανονισμούς του 1968), οι εργοδότες εφεσίβαλαν το πιο πάνω μέρος της απόφασης του πρωτόδικου Δικαστηρίου με το οποίο επιδικάστηκε στην εφεσίβλητη ποσό ισάξιο των ημερομισθίων της για 4 βδομάδες. Αποτέλεσμα της αίτησης εκείνης ήταν η σύνταξη και κατάθεση του παρόντος Υπομνήματος από τον Προεδρεύσαντα του πρωτόδικου Δικαστηρίου.

10 Ο ευπαίδευτος δικηγόρος των εργοδοτών υπεστήριξε ενώπιον μας την άποψη ότι οι πρόνοιες των παραγράφων (ε) και (στ)(ι) του άρθρου 5 του Νόμου αρ. 24/67 είναι ουσιαστικά ταυτόσημες με τις πρόνοιες του άρθρου 11 της Σύμβασης που κυρώθηκε με το Νόμο αρ. 45/85 και ότι, εφόσο το πρωτόδικο Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι εφαμό-
15 ζονται στην παρούσα εργατική διαφορά οι πρόνοιες των εν λόγω παραγράφων του άρθρου 5 του Νόμου αρ. 24/67, εσφαλμένα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εργοδότες όφειλαν να είχαν δώσει προειδοποίηση στην εφεσίβλητη πριν την απολύσουν ή να της καταβάλουν λογική αποζη-
20 μίωση σύμφωνα με το άρθρο 11 της εν λόγω Σύμβασης.

Ο ευπαίδευτος δικηγόρος της εφεσίβλητης αμύνθηκε της απόφασης του πρωτόδικου Δικαστηρίου. Ισχυρίστηκε επί του προκειμένου ότι- (α) υπάρχει διαφορά μεταξύ των
25 αντίστοιχων προνοιών των δυο επίδικων νομοθετημάτων (β) οι πρόνοιες της Σύμβασης περί του Τερματισμού της Απασχολήσεως του 1982, εφόσον κυρώθηκαν με το Νόμο αρ. 45/85, έχουν ηξημένη ισχύ, σύμφωνα με το άρθρο 169 του Συντάγματος, έναντι των ημεδαπών Νόμων περί Τερματισμού Απασχολήσεως του 1967 έως 1990· (γ) το πρω-
30 τόδικο Δικαστήριο ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε το άρθρο 11 της Σύμβασης στα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης εν όψει του ευρήματος του ότι "η φύση του παραπτώματος της αιτήτριας δεν είναι από εκείνες που θα εθεωρείτο παράλογο να απαιτηθεί από τους εργοδότες να
35 συνεχίσουν να την απασχολούν, αφού προηγουμένα της έδιδαν λογική περίοδο προειδοποίησης"· και (δ) το εν λόγω εύρημα του πρωτόδικου Δικαστηρίου δεσμεύει τους εφεσεύοντες και δεν υπόκειται στον έλεγχο του Ανωτάτου

Δικαστηρίου στην παρούσα έφεση δι' Υπομνήματος.

Θα εξετάσουμε πρώτα αν το τελευταίο επιχείρημα του κ. Γεωργίου ότι η εκτίμηση της διαγωγής της εφεσίβλητης από το πρωτόδικο Δικαστήριο εκφεύγει του ελέγχου του Ανώτατου Δικαστηρίου είναι ορθή ή όχι. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι, όπως πάγια έχει νομολογηθεί, εφέσεις δι' Υπομνήματος, όπως είναι η παρούσα, περιορίζονται σε νομικά μόνο θέματα, τα δε ευρήματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου πάνω στα γεγονότα της υπόθεσης δεν ελέγχονται από το Ανώτατο Δικαστήριο. Ενδεικτικά αναφέρω επί του προκειμένου την υπόθεση *Alouet Clothing Manufacturers Ltd v. Athanasiou and Another* (1988) 1 C.L.R. 626. Σχετικές είναι επίσης οι υποθέσεις *In Re Hadjicostas* (1984) 1 C.L.R. 513, και *Stratis Stylianides v. Phaedra Paschalidou* (1985) 1 C.L.R. 49, στις οποίες, όμως, τονίστηκε ότι θέματα που αφορούν την ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου πάνω στα γεγονότα είναι θέματα αποκλειστικά νομικής φύσης και μπορούν, ως εκ τούτου, ν' αποτελέσουν το αντικείμενο έφεσης δι' Υπομνήματος. Στην υπόθεση *Avraam Prousi v. Redundant Employees Fund* (1988) 1 C.L.R. 363, το Ανώτατο Δικαστήριο υπέδειξε ότι τα συμπεράσματα (*Inferences*) που το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών εξάγει από τα γεγονότα αποτελούν νομικά ζητήματα υποκειμένα στον έλεγχο του Ανώτατου Δικαστηρίου.

Αναφορά μπορεί επίσης να γίνει στην υπόθεση *KEM (Taxi) Limited v. Anastassis Tryphonos* (1969) 1 C.L.R. 52, στην οποία οι εργοδότες είχαν εφεσιβάλει δι' Υπομνήματος την απόφαση του τότε Διαιτητικού Δικαστηρίου με την οποία επεδίκασε στον εφεσίβλητο αποζημιώσεις κάτω από το άρθρο 3(1) του Νόμου αρ. 24/67. Η απασχόληση του εφεσίβλητου είχε τερματιστεί χωρίς προειδοποίηση από τους εργοδότες του γιατί συνέτρεχαν, κατά την εισήγησή τους, οι προϋποθέσεις του άρθρου 5(ε) και (στ) του εν λόγω Νόμου. Στο μεμονωμένο επεισόδιο που συνέβη στην παρουσία πελατών στην αίθουσα αναμονής των γραφείων των εργοδοτών, ο εφεσίβλητος είχε προβεί σε πολύ προσβλητικά και δυσμενή σχόλια για τους εργοδότες του

και την ασφάλεια των αυτοκινήτων της επιχείρησής τους. Το πρωτόδικο Δικαστήριο, αφού διαπίστωσε τα πιο πάνω γεγονότα, συμπέρανε ότι η συμπεριφορά του εφεσίβλητου δεν ήταν τέτοια ώστε να μπορεί εύλογα να αναμένεται ότι η σχέση εργοδότη και εργοδοτούμενου δεν μπορούσε να 5 συνεχιστεί και ότι η χωρίς προειδοποίηση απόλυση του εφεσίβλητου δεν ήταν, ως εκ τούτου, δικαιολογημένη. Οι εργοδότες εφεσίβλαλαν δι' Υπομνήματος την επί του προκειμένου απόφαση. Το Ανώτατο Δικαστήριο ομόφωνα 10 ανέτρεψε το πιο πάνω συμπέρασμα του πρωτόδικου Δικαστηρίου και το αντικατέστησε με δικό του συμπέρασμα σύμφωνα με το οποίο η επίδικη συμπεριφορά του εφεσίβλητου ήταν τόσο σοβαρής μορφής ώστε η σχέση εργοδότη και εργοδοτούμενου δεν μπορούσε εύλογα να αναμένεται 15 να συνεχιστεί. Πρέπει, εντούτοις, να λεχθεί ότι ο τότε Δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου, Μ. Τριανταφυλλίδης, είπε ότι το αντικείμενο της έφεσης ενώπιον τους αφορούσε την εφαρμογή του νόμου στα γεγονότα όπως είχαν διαπιστωθεί από το πρωτόδικο Δικαστήριο και αποτελούσε, 20 ως εκ τούτου, θέμα νομικό και συνάμα πραγματικό (an issue of mixed law and fact). Ανεξάρτητα, όμως, από τον πιο πάνω χαρακτηρισμό που έδωσε ο κ. Τριανταφυλλίδης στο αντικείμενο της έφεσης εκείνης, γεγονός παραμένει ότι το Ανώτατο Δικαστήριο ομόφωνα ανέτρεψε το επίδικο 25 συμπέρασμα του πρωτόδικου Δικαστηρίου.

Εν όψει των ανωτέρω κρίνουμε ότι το επιχείρημα του ευπαιδευτου δικηγόρου της εφεσίβλητης αναφορικά με την αρμοδιότητα του Ανωτάτου Δικαστηρίου να ελέγξει στην 30 παρούσα διαδικασία το επίδικο συμπέρασμα του πρωτόδικου Δικαστηρίου δεν ευσταθεί. Θα προχωρήσουμε, ως εκ τούτου, στην εξέταση του παρόντος Υπομνήματος σύμφωνα με το Δικονομικό Κανόνα 17(4)* και υπό το φως

---

* "17(4) Το Ανώτατον Δικαστήριον θα αποφασίση το νομικόν σημείον το εγειρόμενον υπό του υποβληθέντος δυνάμει του παρόντος Κανόνος υπομνήματος και θα επιστρέψη την υπόθεσιν εις τον Πρόεδρον, ομού μετά της επ' αυτού γνωμοδοτήσεώς του, ή θα εκδώση διάταγμα κατά το δοκούν."

των επιχειρημάτων των διαδίκων. Οι πρόνοιες των νομοθετημάτων των οποίων η ερμηνεία και η εφαρμογή στα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας έφεσης δι' Υπομνήματος, έχουν ως εξής:

"5. Τερματισμός απασχολήσεως δι' οιονδήποτε των 5
ακολουθών λόγων δεν παρέχει δικαίωμα εις αποζημίω-
σιν:

(α) ....., (β)....., (γ)....., (δ).....,

(ε) όταν ο εργοδοτούμενος επιδεικνύη τοιαύτην δια- 10
γωγήν ώστε να καθιστά εαυτόν υποκείμενον εις
απόλυσιν άνευ προειδοποίησεως: Νοείται ότι
όταν ο εργοδότης δεν ασκή το δικαίωμα του προς
απόλυσιν εντός λογικού χρονικού διαστήματος
από του γεγονότος το οποίον του παρέσχε το δι- 15
καίωμα τούτο, θεωρείται ούτος ως εγκαταλείψας
το δικαίωμα του να απολύση τον εργοδοτούμε-
νον·

(στ) άνευ επηρεασμού της γενικότητος της αμέσως 20
προηγούμενης παραγράφου, τα ακόλουθα δύνα-
νται, μεταξύ άλλων, να αποτελέσωσι λόγον απο-
λύσεως άνευ προειδοποίησεως, λαμβανομένων
υπ' όψιν όλων των περιστατικών της περιπτώσε-
ως:

(ι) διαγωγή εκ μέρους του εργοδοτουμένου η 25
οποία καθιστά σαφές ότι η σχέσις εργοδότη
και εργοδοτουμένου δεν δύναται ευλόγως να
αναμένηται όπως συνεχισθή·"

Το άρθρο 11 της Σύμβασης περί του Τερματισμού της
Απασχολήσεως του 1982 προνοεί ότι-

"Εργαζόμενος του οποίου η απασχόληση πρόκειται 30
να τερματισθεί δικαιούται σε λογική περίοδο προειδο-
ποίησης ή αντί αυτής σε αποζημίωση, εκτός αν είναι
ένοχος σοβαρού παραπτώματος τέτοιας φύσης που θα

ήταν παράλογο να απαιτηθεί από τον εργοδότη να συνεχίσει να απασχολεί τον εργαζόμενο αυτό κατά την περίοδο της προειδοποίησης."

5 Παρά τη διαφορετική λεκτική τους διατύπωση, η σύγκριση των πιο πάνω διατάξεων οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ουσιαστικά εκφράζουν το ίδιο νόημα και καθορίζουν τα ίδια κριτήρια. Διαγωγή εργοδοτούμενου η οποία, αντι-
10 κειμενικά κρινόμενη, δικαιολογεί την άμεση και χωρίς προειδοποίηση απόλυση του εργοδοτούμενου, μέσα στην έννοια του άρθρου 5(ε), και καθιστά σαφές ότι η σχέση εργοδότη και εργοδοτούμενου δεν μπορεί εύλογα να αναμένεται να συνεχιστεί, μέσα στην έννοια του άρθρου 5(στ)(ι),
15 όπως ορθά συμπέρανε το πρωτόδικο Δικαστήριο στην παρούσα υπόθεση, με επακόλουθο την απώλεια του δικαιώματος του σε αποζημίωση βάσει του άρθρου 3(1) του Νόμου, δεν μπορεί λογικά να αξιολογηθεί ότι δεν ενέχει σοβαρό παράπτωμα τέτοιας φύσης που θα ήταν παράλογο να απαιτηθεί από τον εργοδότη να συνεχίσει να απασχολεί τον εργοδοτούμενο αυτόν κατά την περίοδο της προει-
20 δοποίησης, μέσα στην έννοια του άρθρου 11 της εν λόγω Σύμβασης. Ορθά ερμηνευόμενες, οι επίδικες αυτές διατάξεις προνοούν διαγωγή που ενέχει εξίσου σοβαρό παράπτωμα ώστε να οδηγεί σε απώλεια του δικαιώματος του ένοχου εργοδοτούμενου είτε σε αποζημίωση στην πρώτη
25 περίπτωση, είτε σε λογική προειδοποίηση και αντί αυτής σε αποζημίωση στη δεύτερη περίπτωση. Έπεται ότι το θέμα της αυξημένης ισχύος του άρθρου 11 της Σύμβασης έναντι του άρθρου 5 του Νόμου είναι χωρίς σημασία στην παρούσα υπόθεση, εφόσο δεν έχουμε διαπιστώσει οποια-
30 δήποτε διαφορά ή σύγκρουση μεταξύ των αντίστοιχων προνοιών των επίδικων διατάξεων. Έπεται ακόμα ότι η απάντησή μας στο ερώτημα του πρωτόδικου Δικαστηρίου κατά πόσο ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε στα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης τις πρόνοιες του άρθρου 11 της
35 Σύμβασης που κυρώθηκε με το Νόμο 45/85, είναι αρνητική.

Στο στάδιο αυτό και εν όψει του τρόπου με τον οποίο ο Προεδρεύσας του πρωτόδικου Δικαστηρίου διατύπωσε

το "σύνθετο" νομικό ερώτημα στο Υπόμνημά του, κρίνουμε αναγκαίο να επαναλάβουμε την υπόδειξη επί του προκειμένου που το Ανώτατο Δικαστήριο έκαμε στην υπόθεση *Stylianides v. Paschalides* (ανωτέρω), και να υπενθυμίσουμε ότι στις περιπτώσεις που κρίνεται ορθή η υποβολή στο Ανώτατο Δικαστήριο πέραν του ενός νομικού ερωτήματος, το καθένα από αυτά πρέπει να διατυπώνεται χωριστά με αριθμητική σειρά, με σαφήνεια και με τρόπο που να αποκαλύπτει τη νομική του φύση και τη σχετικότητα του προς την έκβαση της υπόθεσης. 5 10

Εν όψει των πιο πάνω, η έφεση επιτρέπεται και το προσβαλλόμενο μέρος της επίδικης απόφασης ακυρώνεται. Η υπόθεση επιστρέφεται στον Προεδρεύσαντα του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών μαζί με την παρούσα γνωμοδότησή μας σύμφωνα με το Δικονομικό Κανόνα 17 (4). Δεν εκδίδουμε, εντούτοις, οποιαδήποτε διαταγή αναφορικά με τα έξοδα της παρούσας διαδικασίας, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη ότι το Ανώτατο Δικαστήριο δεν είχε προηγουμένως την ευκαιρία να ασχοληθεί με την ερμηνεία του άρθρου 11 της Σύμβασης περί του Τερματισμού της Απασχολήσεως του 1982. 15 20

Η έφεση επιτρέπεται χωρίς έξοδα.